

Trình độ ngôn ngữ của người nghe ảnh hưởng đến mức độ người đó nhìn vào miệng của người nói

Mục đích và ý nghĩa của nghiên cứu

Một nghiên cứu của Birulés và cộng sự xuất bản vào năm 2020 đã chỉ ra rằng khi nghe một ngôn ngữ không phải là tiếng mẹ đẻ, người nghe thường có xu hướng nhìn vào khẩu hình của người nói nhiều hơn so với khi nghe tiếng mẹ đẻ của họ. Điều này dẫn đến một giả thuyết là các tín hiệu trực quan từ miệng, chẳng hạn như chuyển động của môi, có thể hữu ích cho việc hiểu ngôn ngữ nói, đặc biệt đối với những người nghe với khả năng ngôn ngữ còn hạn chế. Điều ngạc nhiên là nghiên cứu của Birulés và cộng sự không tìm thấy sự khác biệt về tần suất nhìn vào khẩu hình ở người nghe có mức độ thành thạo ngôn ngữ khác nhau. Nghiên cứu này cũng theo một quy trình tương tự, nhưng sử dụng các tài liệu nghe khác và nhóm đối tượng nghiên cứu khác. Mục tiêu là để xem liệu có tìm thấy kết quả tương tự như trong nghiên cứu của Birulés và cộng sự. Kết quả từ nghiên cứu mới này cho thấy, giống như trong nghiên cứu trước, người nghe L2 nhìn vào miệng của người nói nhiều hơn người nghe bản ngữ (L1), nhưng điều này chỉ xuất hiện ở một trong hai video họ đã xem. Không giống như trong nghiên cứu trước, nghiên cứu này cho thấy những người nghe L2 có trình độ thấp hơn nhìn vào miệng nhiều hơn so với những người nghe L2 có trình độ cao hơn. Điều này được tìm thấy ở cả hai video. Những phát hiện này cho thấy rằng việc nhìn thấy miệng của một người đang nói có thể hữu ích và đặc biệt quan trọng đối với những người nghe có mức độ thành thạo ngôn ngữ thấp. Điều này nên được cân nhắc khi giao tiếp trong các ngữ cảnh có liên quan đến việc đeo khẩu trang.

Phương pháp nghiên cứu

- 38 người nói tiếng Anh bản ngữ (nhóm L1) và 45 người không phải là người bản ngữ (hầu hết là người Nhật; nhóm L2) đã xem hai video, mỗi video dài 1 phút với nội dung về một người nói chuyện bằng tiếng Anh. Người trong video đầu tiên là một người từ nhỏ đến lớn chỉ nói tiếng Anh. Người trong video thứ hai nói được nhiều thứ tiếng khác nhau và coi tiếng Anh là một trong những ngôn ngữ mẹ đẻ của mình.
- Trong khi người tham gia nghiên cứu xem video, thiết bị theo dõi mắt sẽ tự động ghi lại mức độ họ nhìn vào miệng của người nói.
- Những người tham gia cũng hoàn thành ba nhiệm vụ để đánh giá mức độ thành thạo ngôn ngữ của họ.

Kết quả nghiên cứu

- Trong video đầu tiên, không có sự khác biệt giữa người nghe L1 và L2 về mức độ họ nhìn vào miệng của người nói.
- Trong video thứ hai (như trong nghiên cứu trước), người nghe L2 nhìn vào miệng người nói nhiều hơn người nghe L1.
- Khi xem xét điểm đánh giá mức độ thành thạo của người nghe L2, kết quả cho thấy điểm thành thạo của họ càng thấp thì họ càng nhìn vào miệng của người nói nhiều hơn. Điều này đúng với cả hai video.

Những điều cần cân nhắc

- Nghiên cứu này cho thấy mức độ thành thạo ngôn ngữ có thể ảnh hưởng đến tần suất người nghe nhìn vào miệng của người nói để giúp họ hiểu những gì người nói đang nói. Những người nghe có trình độ ngôn ngữ thấp hơn có xu hướng nhìn vào miệng của người nói nhiều hơn.
- Trong nghiên cứu này, người nghe L2 chỉ nhìn vào miệng nhiều hơn người nghe L1 ở một trong hai video.
- Mối tương quan giữa trình độ L2 và sự chú ý đến miệng của người nói chỉ được tìm thấy khi sử dụng điểm thành thạo từ một trong ba nhiệm vụ ngôn ngữ. Khi điểm số của hai nhiệm vụ còn lại được sử dụng, không có mối liên hệ nào giữa trình độ và sự chú ý đến miệng của người nói.
- Kết quả từ nghiên cứu này, cùng với kết quả từ nghiên cứu trước đây của Birulés và cộng sự, chỉ ra rằng có nhiều yếu tố khác nhau ảnh hưởng đến mức độ người nghe nhìn vào miệng của người nói. Trình độ L2 dường như là một trong số đó, nhưng không phải là duy nhất.
- Những điều khác nên được cân nhắc bao gồm tốc độ nói của người nói, liệu người nói có (được coi là) người bản ngữ của ngôn ngữ đó hay không và nội dung họ nói về vấn đề gì. Cần tiến hành nhiều nghiên cứu hơn để khám phá xem trong những trường hợp cụ thể nào, việc nhìn vào miệng của người nói có thể giúp người nghe hiểu những gì đang được nói.

Truy cập tài liệu, dữ liệu, và bản in của nghiên cứu này tại <https://osf.io/pua45/>

Cách trích dẫn bản tóm tắt này: Nguyen, H., Nuesser, M., Nishizawa, H., & Grüter, T. (2023). Trình độ ngôn ngữ của người nghe ảnh hưởng đến mức độ người đó nhìn vào miệng của người nói (H. Nguyen, Trans.). *OASIS Tóm tắt* Grüter et al. (2023) in *Studies in Second Language Acquisition*. <https://oasis-database.org>